

SOSIAALITYÖNTEKIJÖIDEN TYÖHYVINVOINTI TYÖN
KUORMITTAVUUDEN JA TYÖSSÄ JAKSAMISEN
NÄKÖKULMASTA

ELINA SIEVÄNEN

Kandidaatin tutkielma

Sosiaalityö

Avoin yliopisto

Jyväskylän yliopisto

Toukokuu 2021

TIIVISTELMÄ

SOSIAALITYÖNTEKIJÖIDEN TYÖHYVINVOINTI TYÖN KUORMITTAVUUDEN JA TYÖSSÄ JAKSAMISEN NÄKÖKULMASTA

Elina Sievänen

Kandidaatin tutkielma

Sosiaalityö

Avoin yliopisto

Jyväskylän yliopisto

Ohjaaja: Teija Karttunen

Toukokuu 2021

Sivumäärä: 23 sivua + liitteitä 12 sivua

Tässä tutkielmassa tarkoituksena on tutkia sosiaalityöntekijöiden työhyvinvointia työn kuormittavuuden ja työssä jaksamisen näkökulmasta. Tutkielmani on toteutettu kirjallisuuskatsauksena, jossa tarkastelen yhteensä 18 kotimaista ja kansainvälistä tutkimusta, joissa käsitellään sosiaalityöntekijöiden työhyvinvointia. Tutkielman aineisto on analysoitu teemoittelulla, jonka avulla aineistosta muodostui tutkimuskysymyksiini vastaavia tuloksia.

Sosiaalityössä tehdään vaativaa työtä ja työskennellään haasteellisten asiakasryhmien kanssa, jolloin työhyvinvoinnin merkitys korostuu. Tutkimusten mukaan sosiaalityöntekijöiden on havaittu kokevan muita ammattiryhmiä vähemmän työn hallintaa ja voimakkaampaa työn kuormittavuutta. Sosiaalityössä työntekijän työssä jaksamiseen vaikuttavat moninaiset tekijät, joita tarkastelemalla on mahdollista löytää työhyvinvoinnin vahvistamiseen merkittäviä keinoja.

Aiemman tutkimuksen perusteella sosiaalityöntekijöiden työhyvinvointiin, työn kuormittavuuteen ja työssä jaksamisen voidaan nähdä vaikuttavan kolme asiaa: työntekijän henkilökohtaiset ominaisuudet ja resurssit (mm. Kheswa Jabulani G. 2019; Salo ym. 2016), työn sisällöstä nousevat asiat (mm. Marc & Osvat 2013; Töttö ym. 2019) sekä työn tekemiseen liittyvät rakenteelliset seikat (mm. Maija Mänttari-van der Kuip 2015a; 2015b; 2015c). Tässä tutkielmassa saadut tulokset ovat samansuuntaisia aiempien tutkimusten kanssa. Tutkielman tuloksissa todetaan, että työn kuormitusta lisäävät muun muassa suuret asiakasmäärät, vähäiset vaikutusmahdollisuudet omaan työhön sekä yhteiskunnan taloudellinen tilanne. Työssä jaksamista tukevat muun muassa esimiestyöskentely, työntekijän psyykkiset voimavarat sekä työntekijän kokemus työn arvostuksesta.

Tutkielman tuloksista voidaan päätellä, että sosiaalityöntekijöiden työhyvinvointiin vaikuttaa laaja joukko monisyisiä tekijöitä. Monet näistä tekijöistä vaikuttavat jo itsessään vahvasti sosiaalityöntekijöiden työhyvinvointiin, kuten suuret asiakasmäärät tai mahdollisuudet vaikuttaa omaan työhönsä. Lisäksi näiden tekijöiden yhteisvaikutus työhyvinvoinnin kannalta on olennaisen suuri. Näiden tekijöiden muokkaamiseksi, työn kuormituksen vähentämiseksi ja työssä jaksamisen parantamiseksi vaaditaan runsaasti panostamista työntekijältä itseltään, työyhteisöiltä, työnantajilta sekä lisäksi erilaisia yhteiskunnallisia toimia ja myönteistä tahtotilaa poliittiseen päätöksentekoon sosiaalityön yhteiskunnallisen aseman vahvistamiseksi.

Asiasanat: *sosiaalityö, työhyvinvointi, työn kuormittavuus, työssä jaksaminen*

Sisällys

1 JOHDANTO.....	1
2 TYÖHYVINVOINTI SOSIAALITYÖSSÄ	2
2.1 Työhyvinvointi yleisesti ja sen ilmeneminen sosiaalityössä.....	2
2.2 Työn kuormittavuus ja työssä jaksaminen sosiaalityössä	3
2.3 Tutkimuksen tarkoitus ja tutkimuskysymykset.....	4
3 TUTKIMUKSEN TOTEUTUS	4
3.1 Tutkimusmenetelmänä kuvaileva kirjallisuuskatsaus	5
3.2 Aineiston rakentuminen ja valintakriteerit	5
3.3 Aineiston kuvaus ja analyysi.....	6
4 TYÖN KUORMITTAVUUDEN JA TYÖSSÄ JAKSAMISEN ILMENEMINEN SOSIAALITYÖNTEKIJÖIDEN TYÖHYVINVOINNISSA.....	7
4.1 Työntekijän henkilökohtaisiin ominaisuuksiin ja resursseihin liittyvät tekijät.....	7
4.2 Työn sisällölliset tekijät.....	9
4.3 Työskentelyyn liittyvät rakenteelliset tekijät	10
5 JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTA	12
LÄHTEET	18
LIITTEET.....	23

1 JOHDANTO

Esitän, että sosiaalityöntekijöiden työhyvinvointi on merkittävä tutkimusaihe niin yksilö-, kuin yhteiskuntatasollakin. Yksilötasolla sosiaalityöntekijöiden kokema työn kuormitus ja työssä jaksaminen näyttäytyvät sosiaalityöntekijöiden työhyvinvoinnissa tutkielman perusteella selkeästi työhyvinvointiin vaikuttavina asioina. Yksilötasolla työhyvinvoinnin voidaan nähdä vaikuttavan esimerkiksi siihen, kuinka yksittäinen työntekijä jaksaa tehdä haastavaa asiakastyötä kohdaten asiakkaat yksilöllisesti ja myötätuntoisesti (mm. Kheswan 2019). Tämä kohtaaminen taas vaikuttaa asiakkaan saaman palveluun laatuun ja sitä kautta mahdollisesti myös koko sosiaalityön vaikuttavuuteen. Sosiaalityöntekijöiden työhyvinvointi on myös suuressa roolissa esimerkiksi sosiaalityön yhteiskunnallisen vaikuttavuuden kontekstissa. Työssään hyvinvoiva työntekijä on sitoutuneempi työhönsä (mm. Hoole & Bonnema 2015), jolloin sosiaalityöntekijöiden työhyvinvointiin panostamalla voitaisiin yhteiskuntatasolla vahvistaa esimerkiksi sosiaalityön ammattilaisten pysyvyyttä sosiaalityön parissa.

Aiemmat tutkimukset (mm. Mänttari-van der Kuip 2015a) ovat osoittaneet, että sosiaalityöntekijät työskentelevät jaksamisensa ääri rajoilla tai kuten Saarinen ym. (2012, 403) tulkitsevat artikkelissaan Forma ym. (2004) tekemää tutkimusta, että sosiaalityöntekijät kokevat työssään hyvin yleisesti stressiä ja uupumusta. Toisaalta taas on esitetty, että sosiaalityöntekijöiden myönteisiä työhyvinvoinnin kokemuksia saavat aikaan muun muassa innostuksen kokemukset, mielihyvän tunteminen työhön syvennyttäessä sekä yhteisöllisyyden kokemus (Mänttari-van der Kuip 2015b). Työhyvinvointi tulee ymmärtää laajasti niin negatiivisen, kuin positiivisenkin ulottuvuuden kautta. Voimavarojen tukeminen ei yksistään riitä tukemaan työntekijöiden työhyvinvointia, vaan on tuotava esille myös liiallisesti kuormittavat työn vaatimukset ja näihin tulee puuttua. (Mänttari 2015c, 76.)

Tässä tutkielmassa tutkin sosiaalityöntekijöiden työhyvinvointia työn kuormittavuuden ja työssä jaksamisen näkökulmasta. Toisessa pääluvussa esittelen tutkielman kannalta olennaisimmat käsitteet, käsittelen sosiaalityöntekijöiden työhyvinvointia yleisesti sekä esittelen tutkimustehtävän ja tutkimuskysymykset. Kolmannessa luvussa käsittelen tutkielman toteutusta, esittelen lyhyesti kirjallisuuskatsausta tutkimusmenetelmänä, kuvaan aineiston valintaa, rakentumista ja aineiston analyysiä. Neljännessä luvussa esittelen tutkielman tulokset. Viimeisessä luvussa teen yhteenvetoa tutkielman tuloksista ja esitän johtopäätökset.

2 TYÖHYVINVOINTI SOSIAALITYÖSSÄ

Tässä kappaleessa käsittelen sosiaalityöntekijöiden työhyvinvointia yleisesti ja pohdin sen ilmenemistä sosiaalityössä. Lisäksi pohdin työn kuormittavuutta ja työssä jaksamista sosiaalityössä. Esittelen tässä kappaleessa myös tutkimustehtävän ja tutkimuskysymykset.

2.1 Työhyvinvointi yleisesti ja sen ilmeneminen sosiaalityössä

Työhyvinvointia on viime vuosina nostettu esiin julkisessa keskustelussa (ks. mm. Yle Uutiset 2019, 28.11.2019; Työterveyslaitos 2021, 27.01.2021). Työhyvinvoinnin merkitystä on korostettu työntekijöiden työssä jaksamisen näkökulmasta ja myös työn kuormittavuuteen on kiinnitetty huomiota aiempaa enemmän. Sosiaalityössä työhyvinvoinnin merkitys korostuu, kun tehdään vaativaa työtä haasteellisten asiakasryhmien kanssa (mm. Lloyd 2002; Marc & Osvat 2013). Sosiaalityössä hyvinvoivan työntekijän henkilökohtainen jaksaminen on hyvää ja puitteet työn tekemiselle ovat kunnossa.

Työterveyslaitos määrittelee, että ”Työhyvinvointi tarkoittaa turvallista, terveellistä ja tuottavaa työtä, jota ammattitaitoiset työntekijät ja työyhteisöt tekevät hyvin johdetussa organisaatiossa. Työntekijät ja työyhteisöt kokevat työnsä mielekkääksi ja palkitsevaksi, ja heidän mielestään työ tukee heidän elämänhallintaansa” (Työterveyslaitos 2021). Sosiaali- ja terveysministeriön (STM 2021) mukaan työhyvinvoinnin kokonaisuus muodostuu työstä ja sen mielekkyydestä, terveydestä, turvallisuudesta ja hyvinvoinnista. Työhyvinvointia voivat lisätä hyvä ja motivoiva johtaminen, työyhteisön ilmapiiri ja työntekijöiden ammattitaito. Andreas Baldschunin (2018) tutkimus jaottelee työhyvinvoinnin kahteen osaan: työntekijälähtöiseen työhyvinvointiin ja työyhteisölähtöiseen työhyvinvointiin. Tämän lisäksi työhyvinvointiin voidaan nähdä vaikuttavan työn tekemiseen liittyvät rakenteelliset seikat kuten yhteiskunnassa tehtävät poliittiset päätökset, joiden vaikutukset saattavat ilmetä sosiaalityöntekijöiden heikentyneinä mahdollisuuksina tehdä työtään eettisesti oikein (Mänttari- van der Kuip 2014).

Maija Mänttari-van der Kuip (2015a, 331-332) määrittelee, että työhyvinvointi on muutakin kuin pahoinvoinnin puuttumista, jolloin työhyvinvoinnin määritelmää ei saavuteta ainoastaan pahoinvointia tarkastelemalla. Sosiaalityöntekijöiden työhyvinvointia tulee tarkastella siinä yhteiskunnallisessa ympäristössä, jossa työtä tehdään, koska sosiaalityöntekijöiden toimintamahdollisuudet ja sitä kautta heidän työhyvinvointinsa ovat yhteydessä siihen, mitä

yhteiskunnassa tapahtuu. Toisaalta Saarinen ym. (2012, 405) toteavat, että työhyvinvointi on tieteellisenä terminä vielä uusi ja sen vuoksi osaltaan epämääräinen. Työhyvinvoinnin voidaan ajatella koostuvan siitä, kuinka työntekijän omat työtä koskevat odotukset ovat suhteessa hänen asettamilleen tavoitteille, sekä työn laadullisiin piirteisiin. Toisaalta myös työntekijän henkilökohtaisiin ominaisuuksiin, kuten terveyteen tai toimintakykyyn ja yksityiselämään vapaa-ajalla liittyvät tekijät voivat vaikuttaa työntekijän mahdollisuuksiin voida työssään hyvin. (Kasvio & Huhtanen, 2007, 26.)

2.2 Työn kuormittavuus ja työssä jaksaminen sosiaalityössä

Työelämän terveyttä vaarantavat tekijät ovat muuttuneet. Aiemmin työelämän terveyttä vaarantavat tekijät liittyivät suurimmalta osin fyysiseen kuormitukseen, työympäristön fysikaalisiin ja kemiallisiin altisteisiin sekä tapaturmavaaraan. Nykyisin näiden tekijöiden lisäksi työelämän terveyttä vaarantavat muun muassa kiireen, organisaatiomuutosten ja suurten osaamisvaatimusten aiheuttama psyykinen kuormitus. (Aromaa & Koskinen 2010, 3.) Työn kuormituksella voidaan tarkoittaa erilaisia työolosuhteisiin, työn sisältöön, työjärjestelyihin ja työssä tapahtuvaan vuorovaikutukseen liittyviä asioita, jotka kaikki vaikuttavat työntekijään (Saarinen ym. 2012 mukailen Lindström ym. 2005, 406). Sosiaalityöntekijöiden työn kuormittavuudesta on viime vuosina uutisoitu yhä enenevässä määrin. Sosiaalityö mielletään vaativaksi ammattialaksi, jonka ajatellaan kuormittavan työntekijöitään runsaasti. Yleensä sosiaalityöntekijöillä työn henkinen kuormitus, on suurempaa, kuin työn fyysinen kuormitus (Saarinen ym. 2012, 406). Vuonna 2013 sosiaalityöntekijöille toteutetun Kunta 10-tutkimuksen osana olevan lisäkyselyn tulokset osoittivat, että sosiaalityöntekijät kokivat muita ammattiryhmiä vähemmän työn hallintaa, enemmän työn vaatimuksia ja voimakkaampaa työn kuormittavuutta. Lisäksi tutkimuksessa nousi esille, että työn vaativuus näyttäytyi sosiaalityöntekijöitä kuormittavana tekijänä. (Salo ym. 2016, 3, 20.) Coyle ym. (2005, 207) toteavat tutkimuksessaan Bennett ym. (1993) mukailen, että on näyttöä myös siitä, että sosiaalityöntekijät kokevat enemmän työhön liittyvää ahdistusta ja masennuksen piirteitä verrattuna muuhun väestöön ja muiden alojen työntekijöihin. Myös Mänttari-van der Kuip toteaa, että tutkimus vahvistaa sosiaalityöntekijöiden työhyvinvoinnin olevan huolestuttavan alhaista (Mänttari-van der Kuip 2014, 672). Useat tutkimukset vahvistavat yleistä käsitystä, että sosiaalityöntekijöiden kokema työn kuormitus on suurta ja näin ollen saattaa heikentää työntekijöiden työhyvinvointia.

Työssä jaksamista lähestytään usein näkökulmasta, joka painottaa sitä, mikä johtaa työssä jaksamattomuuteen (Salo 2008, 4). Työhyvinvoinnin kannalta olisi tärkeää tarkastella työssä jaksamista myös siitä näkökulmasta, mitkä tekijät työssä tai työntekijöissä itsessään vaikuttavat työssä jaksamiseen. Terveys 2000 -tutkimuksessa (Kauppinen ym. 2010, 14) todettiin, että työn itsenäisyys, esimies – ja työyhteisötuki sekä työn kehittävyys koettiin myönteisiksi piirteiksi työssä. Tietoisuustaidot, kuten kyky eriyttää omia tunteita ja ajatuksiaan sekä kyky hyväksyä epämiellyttäviä tunteita ovat keinoja, joilla työntekijöiden on todettu hallitsevan työstressiä. (Salo ym. 2016, 9 mukailen Bondia, Hayesia ja Barnes-Holmesia 2006.) Työntekijöiden yksilöllisten kykyjen ja voimavarojen lisäksi myös työn sosiaalisella tuella on merkitys työssä jaksamisen näkökulmasta. Arvioinneissa sosiaalisen tuen yhdistettiin yhdessä työn kontrolloinnin kanssa vähentävän työn kuormitusta (Ben-Zur & Michael 2007, 64). Mänttären van der Kuip (2015b, 15) toteaa muun muassa Pösöä & Forsmania (2013) ja Stalkeria ym. (2007) mukailen, että työ itsessään, ammatin luonne sekä mahdollisuus tehdä merkityksellistä työtä ovat tekijöitä, jotka saavat sosiaalityöntekijät jatkamaan työssään erilaisista haasteista huolimatta. Työntekijän työssä jaksaminen sosiaalityössä koostuu siis useista osa-alueista, joiden voidaan olettaa vaikuttavan sosiaalityöntekijöiden työhyvinvointiin.

2.3 Tutkimuksen tarkoitus ja tutkimuskysymykset

Tutkimustehtävänäni on tutkia kuvailevan kirjallisuuskatsauksen avulla, mitkä asiat ovat yhteydessä sosiaalityöntekijöiden työhyvinvointiin työn kuormittavuuden ja työssä jaksamisen näkökulmasta.

Tutkimuskysymykseni ovat:

1. Millaista on sosiaalityöntekijöiden kokema työn kuormitus ja miten se ilmenee heidän työhyvinvoinnissaan?
2. Millaista on sosiaalityöntekijöiden kokema työssä jaksaminen ja miten se ilmenee sosiaalityöntekijöiden työhyvinvoinnissa?

3 TUTKIMUKSEN TOTEUTUS

Tässä kappaleessa kerron yleisesti kuvailevasta kirjallisuuskatsauksesta, sekä sen käytöstä tämän tutkielman tutkimusmenetelmänä. Lisäksi kerron tutkielman aineiston rakentumisesta, perustelen aineiston valintaa, sekä kuvaan taulukossa tutkielmassa käytettävää aineistoa (Liite 1, Taulukko: tutkielman aineiston kuvaus).

3.1 Tutkimusmenetelmänä kuvaileva kirjallisuuskatsaus

Kirjallisuuskatsauksen voidaan määritellä olevan metodi ja tutkimustekniikka, jolla tutkitaan aiemmin tehtyä tutkimusta. Sen avulla kootaan tutkimusten tuloksia, jotka toimivat perustana uusille tutkimustuloksille. Kuvaileva kirjallisuuskatsaus on yksi yleisimmin käytetyistä kirjallisuuskatsaustyypeistä. Se voidaan määritellä yleiskatsaukseksi, jossa ei ole tiukkoja tai tarkkoja sääntöjä. Kuvailevassa kirjallisuuskatsauksessa on mahdollista käyttää aineistoa laajalti, aineiston valintaa eivät rajaa tarkat metodiset säännöt ja tutkittava ilmiö voidaan kuvata laaja-alaisesti. (Salminen 2011, 4, 6.)

Tässä tutkielmassa kuvaileva kirjallisuuskatsaus tehdään sosiaalityöntekijöiden työhyvinvoinnista, työn kuormittavuuden ja työssä jaksamisen näkökulmasta. Kirjallisuuskatsaus perustuu tieteellisiin tutkimuksiin ja artikkeleihin, joissa on käsitelty sosiaalityöntekijöiden työhyvinvointiin liittyviä asioita ja, jotka vastaavat asettamiini tutkimuskysymyksiin.

3.2 Aineiston rakentuminen ja valintakriteerit

Aloitin tutkielman alustavan tiedonhaun joulukuussa 2020 ja varsinaisen aineistonkeruun suoritin tammi -helmikuussa 2021. Valitsin tutkielmani aineistoksi väitöskirjatasoisia tutkimuksia sekä tieteellisiä artikkeleita ja julkaisuja, jotta tutkimuksen aineisto on laadukasta ja arvioitua tieteelliseen tutkimukseen perustuvaa tutkimusta. Tutkielmani aineiston tuli sisältää ainoastaan sosiaalityöntekijöiden työhyvinvointiin liittyvää tutkimusta, joten aihe rajasi aineistosta pois kaikki sellaiset tutkimukset, joissa on tutkittu muiden sosiaalialan ammattilaisten, kuin sosiaalityöntekijöiden työhyvinvointia. Tutkimukset sisälsivät tietoa eri näkökulmista painottuen joko työn kuormittavuuteen ja/tai työssä jaksamiseen liittyviin asioihin.

Tutkielman aineistonkeruun suoritin käyttämällä hakusanoja *sosiaalityö, sosiaalityöntekijä, työhyvinvointi, työssä jaksaminen, työn kuormittavuus, social work, social workers, work related well-being, occupational well-being, well-being, (stress) and coping at work, workload ja review*. Käytin haussa Boolean- menetelmää ja yhdistelin sanapareja ja sanoja AND ja OR näiden välillä, jotta sain mahdollisimman monipuolisen tarjonnan aineistoille. Rajasin hakusanat esiintymään joko otsikossa tai abstraktissa tai molemmissa.

Tarkennettuun hakuun määrittelin haettavaksi suomen- ja englanninkielisiä tutkimuksia. Hain tutkimuksia vuosilta 2000 – 2020, koska kahdenkymmenen vuoden otos takaa riittävän laajan ajanjakson tarkastella sosiaalityöntekijöiden työhyvinvointia, olematta kuitenkaan liian laaja

kandidaatintutkielman laajuuteen suhteutettuna. Kansainvälisesti sekä omassa yhteiskunnassamme on tapahtunut runsaasti muutoksia 20 vuoden aikana, joiden voi olettaa vaikuttavan sosiaalityön kenttään ja sitä kautta sosiaalityöntekijöiden työhyvinvointiin (mm. Saarinen ym. 2012).

Yhtenä tietokantana käytin Google Scholaria, josta hain yllä mainituilla hakusanoilla yleiskatsausta aiheesta tehdyistä tutkimuksista ja artikkeleista. ARTO- kotimaisia artikkeleita-tietokannasta sain kotimaisia artikkeleita tutkimusaiheesta. Koko JYKDOK:iin kohdennetulla haulla hain kansainvälisistä e-aineistoista aineistoa tarkennetulla haulla käyttäen hakusanoina sosiaalityöntekijä OR sosiaalityö AND työhyvinvointi. Hain myös ProQuest- ja ProQuest Central-tietokannoista aineistoa tarkennetulla haulla käyttäen hakusanapareja work related well-being AND social worker, ja social work AND work stress AND occupational well-being, rajaten osumat abstraktiin ja otsikkoon vuosilta 2000-2021. Näillä edellä mainituilla hakukriteereillä kerätystä aineistosta tutkielmani aineistoksi valikoitui yhteensä 18 tieteellistä tutkimusta tai artikkelia, joissa käsitellään sosiaalityöntekijöiden työhyvinvointia.

3.3 Aineiston kuvaus ja analyysi

Kuvaan tarkemmin tutkielmaan valikoitunutta aineistoa liitteenä olevassa taulukossa. Kuvaan taulukossa tutkimuksen tekijän, teoksen nimen ja julkaisutiedot, haussa käytetyt tietokannat, joista aineisto on haettu, sekä haussa käytetyt hakusanat ja rajaukset. Esittelen taulukossa myös aineistona käytettyjen tutkimusten toteutusta, kohderyhmää ja tutkimustehtävää sekä keskeisimpiä tutkimustuloksia. Lisäksi esittelen taulukossa valintakriteerit, joilla aineisto on valikoitunut tutkimukseeni. (ks. Liite 1, Taulukko: tutkielman aineiston kuvaus.)

Kirjallisuuskatsaus ei ole yhteenveto tutkitusta tiedosta, vaan se sisältää tiedon analyttistä käsittelyä (Salminen 2011, 5). Tässä tutkielmassa aineisto on analysoitu käyttäen analyysimenetelmänä teemoittelua. Teemoittelussa aineistosta voi nostaa esiin tutkimustehtävää avaavia aiheita. Tämä mahdollistaa tiettyjen teemojen ilmenemisen ja esiintymisen vertailun aineistossa. (Eskola & Suoranta 1998, 126.) Ensimmäisessä analyysin vaiheessa etsin tutkimusaineistostani tutkimuskysymyksiini vastaavia tuloksia. Tämä jälkeen teemoittelin aineistosta löytyneet samankaltaiset tulokset erillisiin ryhmiin. Näistä ryhmistä muodostin tulokset, jotka vastasivat tutkimuskysymyksiini.

4 TYÖN KUORMITTAVUUDEN JA TYÖSSÄ JAKSAMISEN ILMENEMINEN SOSIAALITYÖNTEKIJÖIDEN TYÖHYVINVOINNISSA

Aiemman tutkimuksen perusteella sosiaalityöntekijöiden työhyvintointiin, työn kuormittavuuteen ja työssä jaksamisen voidaan nähdä vaikuttavan kolme asiaa: työntekijän henkilökohtaiset ominaisuudet ja resurssit (mm. Kheswa Jabulani G. 2019; Salo ym. 2016), työn sisällöstä nousevat asiat (mm. Marc & Osvat 2013; Töttö ym. 2019) sekä työn tekemiseen liittyvät rakenteelliset seikat (mm. Maija Mänttari-van der Kuip 2015a; 2015b; 2015c). Tässä luvussa käsitellän tutkielman tuloksia työn kuormittavuuden ja työssä jaksamisen ilmenemisestä sosiaalityöntekijöiden työhyvintoinnissa näiden kolmen eri tekijän kautta.

4.1 Työntekijän henkilökohtaisiin ominaisuuksiin ja resursseihin liittyvät tekijät

Tutkielmassa aineistona käytettyjen tutkimusten pohjalta löytyi erilaisia työntekijän henkilökohtaisiin ominaisuuksiin ja resursseihin liittyviä tekijöitä, jotka vaikuttivat sosiaalityöntekijöiden työhyvintointiin työn kuormittavuuden näkökulmasta. *Koulutuksen merkitys* työn kuormittavuuden kokemisessa vaihteli tutkimuksissa ja tuloksissa näkyi osittain ristiriitaisiakin tuloksia. Esimerkiksi Saarinen ym. (2012, 414) toteavat, että koulutus ei välttämättä suojaa työn kuormitukselta eikä ristiriitaisilta kokemuksilta. Toisaalta edellä mainitussa artikkelissa todetaan Agrestaa (2006) mukailleen, että koulutus saattaa olla työtyytyväisyyttä lisäävä tekijä, koska epävarmuus omasta ammatti-identiteetistä lisää työntekijän kokemaa työuupumusta ja työtytymättömyyttä. Junnonen ym. (2019, 145) taas toteavat Hämäläistä ja Niemelää (2006, 24) mukailleen, että työn kuormitus koettiin suurempana silloin, kun työntekijällä oli pidempi koulutus. Tulosta selitettiin sillä, että koulutetuilla sosiaalityöntekijöillä vastuu työtehtävien hoidosta kasvaa, jolloin myös työn kuormituksen koetaan kasvavan.

Koulutuksen lisäksi tutkimuksissa nousi esille myös muita yksittäisiä työntekijän henkilökohtaisiin ominaisuuksiin ja resursseihin liittyviä tekijöitä, jotka vaikuttivat sosiaalityöntekijöiden työhyvintointiin työn kuormittavuuden näkökulmasta. Saarinen ym. (2012, 414) toteavat, että myös *sukupuolten välillä oli eroavaisuuksia* kuormituksen kokemisessa: miehet olivat vähemmän kuormittuneita työssään, kuin naiset. Baldschun ym. (2019) toivat esille tutkimuksessaan, että lastensuojelun sosiaalityöntekijöillä *pitkä työkokemus ja korkea ikä vähensivät työntekijöiden työhyvintöinnin kokemusta*. Toisaalta taas Saarinen ym. (2012, 406) tuovat esille, että aiempien

tutkimusten mukaan, muutamaan poikkeusta lukuun ottamatta juuri työntekijän korkea ikä on yhteydessä hyvään työtyytyväisyyden tasoon. Lloyd ym. (2002) toteavat, että sosiaalityöntekijöiden roolit ovat hyvin erilaisia ja stressikokemukset saattavat vaihdella voimakkaasti tämän vuoksi. Voidaan siis olettaa, että Baldschun ym. (2019) tutkimuksen poikkeava tulos työntekijän korkea iän yhteydestä vähäiseen työhyvinvoinnin kokemukseen saattaa johtua sosiaalityöntekijöiden roolien erilaisuuksista ja työn sisällön vaihtelevuudesta suhteessa muilla sosiaalityön kentillä toimiviin sosiaalityöntekijöihin.

Tässä tutkielmassa käytetyn aineiston tutkimuksissa havaittiin, että sosiaalityöntekijöiden työhyvinvointiin työssä jaksamisen näkökulmasta vaikuttavat muun muassa *työntekijän yksilölliset psyykkiset resurssit* (Salo ym 2016, 3) ja *yksilölliset voimavarat* (Kinman & Grant 2011). Esimerkiksi ihmisen yksilöllisen resilienssin on todettu vahvistavan työntekijän stressinsietokykyä, kun asiaa tutkittiin sosiaalityön opiskelijoiden keskuudessa. Resilienssin voidaan määritellä olevan monitahoinen rakenne, jolla voidaan viitata ihmisen valmiuksiin käsitellä ympäristöstä johtuvia vaikeuksia, vaatimuksia ja ympäristön asettamia korkeita paineita ilman, että näistä aiheutusi ihmiselle kielteisiä vaikutuksia. (Kinman & Grant 2011, 262-270.) Collins (2015, 15-16) nostaa esille McMurrayta ym. (2008) mukaillen, että resilienssi on yksi psykososiaalinen käsite muiden käsitteiden joukossa. Resilienssin käsitteeseen kietoutuvat muun muassa tunneällyn, sitkeyden, optimismin ja toivon- käsitteet. Resilienssi on yksi monista käsitteistä, jotka vaikuttavat sosiaalityöntekijöiden työelämässä ja, jonka lisäksi jokaisella työntekijällä on erilaisia tapoja ylläpitää ja kehittää joustavuuttaan. (Collins 2015, 15-16.)

Työkokemuksella on tutkimusten mukaan todettu olevan yhteys sosiaalityöntekijöiden työhyvinvoinnin ulottuvuuksiin (Saarinen ym. 2012, 406). Työkokemus voi toimia tehokkaiden selviytymiskeinojen lähteenä, jonka ansiosta stressitasot pysyvät matalalla tasolla (Marc & Osvat, 2013, 129). Kuten tutkielmassa jo edellä todettiin, niin toisaalta pitkä työkokemus näyttäytyi kuitenkin Baldschungin ym. (2019) tutkimuksessa lastensuojelussa sosiaalityöntekijöinä toimivien työntekijöiden työhyvinvointia vähentävänä tekijänä. Tätä poikkeavaa tulosta voidaan selittää sillä, että sosiaalityöntekijöiden roolit poikkeavat toisistaan huomattavasti riippuen siitä sosiaalityön kentästä, jolla työntekijä työskentelee ja tämän vuoksi myös koetut stressitasot vaihtelevat työntekijöiden välillä (Lloyd ym. 2002).

4.2 Työn sisällölliset tekijät

Tutkielmassa aineistona käytettyjen tutkimusten pohjalta löytyi useita työn sisältöön liittyviä tekijöitä, jotka vaikuttivat sosiaalityöntekijöiden työhyvinvointiin työn kuormittavuuden näkökulmasta. *Suurten asiakasmäärien* todettiin olevan työn kuormitusta lisäävä tekijä. Saarinen ym. (2012) toteavat, että suomalainen sosiaalityö ja erityisesti kunnallinen sosiaalityö kärsivät kroonisesta työntekijäpulasta, jota on yritetty paikata muun muassa palkkaamalla epäpäteviä sosiaalityöntekijöitä. Saarinen ym. toteamuksesta voi olettaa, että työntekijäpulasta johtuen suuri työmäärä kasaantuu olemassa olevien työntekijöiden hoidettavaksi. Yksittäisen työntekijän suuret asiakasmäärät taas aiheuttavat työntekijöille työn kuormitusta, työuupumusta ja ristiriitaisia kokemuksia työssään (mm. Saarinen ym. 2012, 413; Marc & Osvat, 2013).

Tutkimuksissa todettiin, että *vähäiset vaikutusmahdollisuudet omaan työhönsä* heikentävät sosiaalityöntekijöiden työtyytyväisyyttä (mm. Saarinen ym. 2012 mukaillen Karvinen-Niinikoski & al. 2005, 413). Sosiaalityöntekijöillä on myös todettu olevan vaikeuksia työn ja perhe-elämän vaatimusten yhdistämisessä. Työ ja perhe-elämän yhdistämisen vaikeudet aiheuttavat työntekijöille hyvinvoinnin laskua ja työuupumusta. (Lizano ym. 2014; Marc & Osvat, 2013.)

Työn vaativuuden ajatellaan olevan sosiaalialalla yleisesti kuormittava tekijä. Työn vaativuuteen liittyy olennaisesti muun muassa vaatimukset sosiaalialan työn tietotaitojen ja valmiuksien ylläpidosta, oikeudellisten asioiden hallinta sekä vastuulliseksi koettu työ. (Junnonen ym. 2019, 145 mukaillen Hämäläinen & Niemelä 2006, 24.) Esimerkiksi suomalaisessa kunnallisessa sosiaalityössä sosiaalityöntekijät työskentelevät usein erityistä tukea tarvitsevien asiakkaiden kanssa. Erityisen tuen tarpeisen asiakkaan sosiaalihuoltolaki (SHL 3§:3) määrittelee näin: ”[...] henkilöä, jolla on erityisiä vaikeuksia hakea ja saada tarvitsemiaan sosiaali- ja terveystalveluja kognitiivisen tai psyykkisen vamman tai sairauden, päihteiden ongelmakäytön, usean yhtäaikaisen tuen tarpeen tai muun vastaavan syyn vuoksi [...]”. Marc & Osvat (2013) toteavat tutkimuksessaan, että yhtenä merkittävänä työuupumuksen selittäjänä sosiaalityöntekijöillä pidettiin asiakasryhmiä, joiden kanssa sosiaalityöntekijät työskentelevät. Myös Lloyd ym. (2002) havaitsivat tutkimuksessaan, että sosiaalityöntekijöiden kokemaan stressiin ja loppuun palamiseen vaikutti sosiaalityön luonne. Baldchungin (2018) tutkimuksessa todettiin, että lastensuojelun sosiaalityön kuormittavuutta lisäsi työssä kohdattavat vaativat emotionaaliset haasteet.

Tutkimuksissa nousi esille myös useita tuloksia sosiaalityöntekijöiden työhyvinvointiin vaikuttavista asioista työssä jaksamisen näkökulmasta. *Työyhteisön roolilla* on tutkimusten mukaan vahva vaikutus sosiaalityöntekijöiden työhyvinvointiin (mm. Mänttari- van der Kuip 2015b ja 2015). Työyhteisössä

työkavereiden kesken koettu luottamus (Mänttari- van der Kuip 2015b, 15), työyhteisön sosiaalinen pääoma (Salo ym. 2016, 3), työyhteisölliset voimavarat (Mänttari- van der Kuip 2015c) sekä tiimin tuki (Lloyd ym. 2002, 263) ovat kaikki tutkimusten mukaan sosiaalityöntekijöiden työssä jaksamista tukevia työyhteisöllisiä vaikuttajia sosiaalityöntekijöiden työhyvinvointiin. Mänttari- van der Kuip (2015b) esittää, että tutkimusten mukaan (mm. Karvinen-Niinikoski ym. 2005; Pösö & Forsman 2013) suhteet työkavereihin näyttäytyivät varsin usein sosiaalityöntekijöiden työhyvinvoinnin lähteinä ja kollegoilta saatu tuki koettiin myös merkittävänä voimavaratekijänä.

Sosiaalityössä *esimiestyöskentelyllä* on merkittävä rooli työntekijöiden työhyvinvointiin vaikuttavana tekijänä työssä jaksamisen näkökulmasta (mm. Mänttari- van der Kuip 2015b; Lloyd ym. 2002; Huxley ym. 2005). Työntekijän luottamus esimiehen tukeen pienentää työntekijän kokemaa stressiä ja tällä on merkittävä vaikutus työntekijän subjektiiviseen työhyvinvointiin (Mänttari- van der Kuip 2015b, 15; Lloyd ym. 2002). Shier & Graham (2011, 1) toteavat, että työsuhteet alaisen ja esimiehen välillä vaikuttavat suuresti sosiaalityöntekijän kokonaisvaltaiseen subjektiiviseen hyvinvointiin. Lisäksi esimiesten antama tuki ja valvonta liitettiin tutkimuksissa sosiaalityöntekijöiden korkeaan työhyvinvointiin (Baldschun ym. 2019, 55; Lloyd ym. 2002, 263).

4.3 Työskentelyyn liittyvät rakenteelliset tekijät

Sosiaalityöntekijöiden työ kuormittavuuden näkökulmasta löytyi myös tutkimustuloksia, jotka liittyivät työskentelyyn vaikuttaviin rakenteellisiin tekijöihin. Saarinen ym. (2012) pohtivat tutkimuksessaan suomalaisten sosiaalityöntekijöiden kuormittavan työtilanteen johtuvan monisyisistä tekijöistä, joista yksi merkittävimpiä on työn ulkoisten tekijöiden vaikutus. Yhtenä sosiaalityöhön vaikuttavana ulkopuolisena tekijänä voidaan pitää *sosiaalityötä koskevaa päätöksentekoa*. Sosiaalipolitiikan päätökset vaikuttavat väistämättä sosiaalityön kentällä työskenteleviin sosiaalityöntekijöihin (mm. Saarinen ym. 2012; Coyle ym. 2013; Mänttari-van der Kuip 2015c). Sosiaalityöntekijät ovat alttiita sosiaalipolitiikan ja lainsäädännön muutosten vaikutuksille (Lloyd ym. 2013, 257) ja voidaan pitää todennäköisenä, että jotkin sosiaalipolitiikan muutokset lisäävät entisestään sosiaalityöntekijöiden työtaakkaa (Coyle ym. 2013, 208).

Yhteiskunnan taloudellisen tilanteen on todettu vaikuttavan sosiaalityöntekijöiden kokemaan työn kuormitukseen. On todettu, että tiukan talouden olot heikentävät sosiaalityöntekijöiden mahdollisuuksia tehdä työtään eettisesti oikein ja tällöin työntekijöiden työhyvinvointi on uhattuna. Työntekijöiden kokemukset säästöpainesta yhdistyivät pahoinvoinnin kokemuksiin, silloin, kun niihin liittyvät heikentyneet toimintamahdollisuudet työssä. (Mänttari-van der Kuip 2015c, 75-76.)

Saarisen (2012) ym. artikkelissa todetaan, että Suomessa sosiaalityötä tehdään pienin resurssein, verrattaessa muihin Pohjoismaihin. Saarisen ym. mukaan kunnissa on heikohko taloudellinen tilanne ja resursseista on pulaa. Toisaalta Kheswan (2019) Etelä-Afrikassa toteuttamassa tutkimuksessa todetaan, että myös sikäläisten sosiaalityöntekijöiden työhön liittyvän stressin taustalla vaikuttivat heikot ja vähäiset resurssit. Suomalaisessa yhteiskunnassa resurssiniukkuus konkretisoitui muun muassa säästöpainena, kiireenä ja alati kasvavana työtaakkana (Mänttari-van der Kuip 2015c, 331), kun taas eteläafrikkalaisessa yhteiskunnassa resurssiniukkuus näkyi muun muassa heikkoina liikenneyhteyksinä ja puutteellisina tietoteknisinä työvälineinä (Kheswa 2019). Voidaan todeta, että vaikka yhteiskuntien taloudelliset tilanteet vaihtelevat ja resurssiniukkuudet on suhteutettava yksilöllisesti kuhunkin yhteiskuntaan, on näillä asioilla yhteiskunnasta riippumatta merkittävä vaikutus sosiaalityöntekijöiden kokemaan työpahoinvointiin (Mänttari- van der Kuip 2015c, 76), moraalisen ahdingon kokemuksiin (Mänttari-van der Kuip 2015a, 332) tai sosiaalityöntekijöiden heikentyneisiin henkilökohtaisiin voimavaroihin (Kheswa 2019, 1). Kheswan mukaan yhteiskunnan resurssiniukkuudet, kuten asiakkaiden vaikea tavoitettavuus (pitkät välimatkat ja heikot liikenneyhteydet) tai heikot internetyhteydet kuormittivat sosiaalityöntekijöiden jaksamista ja heikensivät yksilöiden henkilökohtaisia voimavaroja. Nämä heikentyneet voimavarat näkyivät muun muassa loppuunpalamisena, jonka seurauksena sosiaalityöntekijät saattoivat esimerkiksi menettää kiinnostuksensa osoittaa myötätuntoa asiakkailleen. (Kheswa 2019.)

Työn kuormittavuuden näkökulmasta katsottuna myös sosiaalityöntekijöiden työssään kokemien *rooliristiriitojen* on tutkimuksissa todettu edistävän työuupumuksen syntymistä (mm. Marc & Osvat 2013; Huxley ym. 2005). Saarinen ym. (2012) pohtivat sosiaalityöntekijöiden kokemia rooliristiriitoja ja toteavat, että rooliristiriidoista puhuttaessa voidaan puhua ristiriidoista työssä ja työtä kohtaan. Näitä rooliristiriitoja voi syntyä esimerkiksi asiakkaan tarpeisiin vastaamisen ja organisaation asettaminen tulostavoitteiden välillä tasapainottelemisesta (Lloyd ym. 2002), epäselvyyksistä todellisten ja toivottujen työtehtävien välillä (Huxley ym. 2005) tai roolien monitulkintaisuudesta sosiaalityöntekijän työnkuvassa (Coyle ym. 2008). Ristiriitoja voi syntyä myös taloudellisten resurssien seurauksena, jos sosiaalityöntekijällä ei ole niukkojen taloudellisten resurssien vuoksi mahdollisuutta paneutua asiakkaan asioihin syvällisemmin (Saarinen ym. 2012).

Tutkimuksissa nousi esille myös työskentelyn rakenteellisiin seikkoihin liittyviä tekijöitä, jotka vaikuttavat sosiaalityöntekijöiden työhyvinvointiin työssä jaksamisen näkökulmasta. Tutkimuksessa nousi esille, että sosiaalityöntekijöiden työssä jaksamiseen ja työhyvinvointiin vaikuttaa positiivisesti heidän *mahdollisuutensa toteuttaa työtään ammattieettisten ohjeiden mukaisesti* (Mänttari- van der Kuip 2015b, 15). Tasapainon löytäminen työn pyrkimysten ja mahdollisuuksien välillä sekä

painopisteiden asettaminen ja tavoitteiden uudelleen tarkastelu lievittävät sosiaalityöntekijöiden stressiä ja näin ollen ehkäisevät työntekijöiden loppuun palamista (Marc & Osvat 2013, 129).

Lisäksi sosiaalityöntekijöiden *kokemus työn arvostuksesta* liitetään Huxleyn ym. (2005) tutkimuksessa korkeampaan työhyvinvointiin. Tutkimuksessa todetaan, että niillä työntekijöillä, joilla oli myönteinen kokemus työnantajan hyvästä kohtelusta, on myös *suurempi sitoutuminen työhönsä*. Myös Kheswanen (2019) tutkimuksessa todettiin, että sosiaalityöntekijöiden työoloja parantamalla, kuten henkilöstöresurssien lisäämisellä ja ammattitaitoa vastaavan palkan maksamisella, voitaisiin välttää sosiaalityöntekijöiden työstään eroaminen. Vahvalla työhön sitoutumisella ja antautumisella työntekijä voi löytää työlleen tarkoituksen ja selviytymiskykyä työhönsä (Kheswan 2019, 7). On todettu, että korkealla työtyytyväisyydellä on yhteys työhön sitoutumiseen (mm. Hoole & Bonnema 2015). Työhön sitoutumisen voi näiden tulosten perusteella olettaa vaikuttavan positiivisesti sosiaalityöntekijöiden työhyvinvointiin työssä jaksamisen näkökulmasta.

5 JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTA

Tämän tutkielman tarkoituksena oli tutkia kirjallisuuskatsauksen avulla sosiaalityöntekijöiden työhyvinvointia työn kuormittavuuden ja työssä jaksamisen näkökulmasta. Tutkimuskysymykseni olivat: millaista on sosiaalityöntekijöiden kokema työn kuormitus ja miten se ilmenee heidän työhyvinvoinnissaan ja millaista on sosiaalityöntekijöiden kokema työssä jaksaminen ja miten se ilmenee sosiaalityöntekijöiden työhyvinvoinnissa? Halusin löytää tieteellistä tutkittua tietoa sosiaalityöntekijöiden työhyvinvoinnista, koska pidän aihetta merkittävänä tutkimusaiheena nykypäivän työelämässä. Tutkielman tulokset perustuvat yhteensä 18:sta kansainväliseen ja kotimaiseen tutkimukseen, joissa käsitellään sosiaalityöntekijöiden työhyvinvointia.

Tämän tutkielman tulosten perusteella voidaan todeta, että sosiaalityöntekijöiden työhyvinvointiin vaikuttavia tekijöitä työn kuormittavuuden ja työssä jaksamisen näkökulmasta on useita. Tutkimuksista nousi kolme sosiaalityöntekijöiden työhyvinvointiin vaikuttavaa yläkategoriaa, jotka olivat *työntekijän henkilökohtaisiin ominaisuuksiin ja resursseihin liittyvät tekijät, työn sisällölliset tekijät sekä työskentelyyn liittyvät rakenteelliset tekijät*. Näiden kolmen yläkategorian alle muodostui teemoittelun avulla useita konkreettisia työhyvinvointiin vaikuttavia tuloksia työn kuormittavuuden ja työssä jaksamisen näkökulmasta. Nostan johtopäätöksissäni esille muutamia mielenkiintoisena pitämiäni tuloksia.

Tämän tutkielman aineistossa todettiin, että työntekijän henkilökohtaisiin ominaisuuksiin ja resursseihin liittyviä tekijöitä olivat työn kuormituksen näkökulmasta *koulutus, sukupuolten väliset erot työn kuormituksen kokemisessa, pitkä työkokemus ja korkea ikä*. Näistä koulutuksen vaikutuksesta saatiin osittain ristiriitaisiakin tuloksia; toisaalta tutkimuksissa todettiin, että sosiaalityön koulutus lisäsi työssä koettavaa työn kuormittavuutta esimerkiksi työtehtävien jakaantuessa epätasaisesti pätevien ja epäpätevien työntekijöiden kesken (Junnonen ym. 2019 mukailen Hämäläistä ja Niemelää 2006, 24). Toisaalta taas pitkän koulutuksen todettiin vahvistavan ammatti-identiteettiä ja sitä kautta lisäävän työtyytyväisyyttä (Saarinen ym. 2012 mukailen Agrestaa 2006). Pitkän työkokemuksen ja korkean iän vaikutuksista työn kuormittavuuteen saatiin myös ristiriitaisia tuloksia; toisaalta pitkän iän ja työkokemuksen todettiin olevan yhteydessä korkeampaan työtyytyväisyyteen ja matalampiin stressitasoihin, mutta yhden tutkimuksen mukaan lastensuojelun sosiaalityöntekijöillä nämä taas lisäsivät työn kuormittavuuden kokemusta (Saarinen ym. 2012; Baldschun ym. 2019). Tätä poikkeavaa tulosta voidaan mahdollisesti selittää lastensuojelun ja muun sosiaalityön sosiaalityöntekijöiden roolien erilaisuuksilla ja työn sisällön eroavaisuuksilla.

Nämä ristiriidat tuloksissa koulutuksen, korkean iän ja pitkän työkokemuksen osalta ovat mielenkiintoisia. Koulutuksen, korkean iän ja pitkän työkokemuksen voisi olettaa sosiaalialalla olevan työntekijän vahvuus, joka luo työntekijälleen ammatillista itsevarmuutta ja tätä kautta vahvistaa osaltaan työssä jaksamista. Nyt saadut tulokset kertovat, että näillä samoilla vahvuuksiin luettavilla ominaisuuksilla on toisaalta myös työn kuormitusta lisäävää vaikutusta. Näitä ristiriitaisten tulosten syitä tutkimalla olisi kenties mahdollista löytää tuloksia, joilla voitaisiin vahvistaa tulevaisuudessa sosiaalityöntekijöiden työhyvinvointia. Lisäksi sosiaalityön työkentän monimuotoisuutta ja sen vaikutusta sosiaalityöntekijöiden rooleihin ja työhyvinvoinnin kokemuksiin tutkimalla voitaisiin saada olennaista tietoa sosiaalityöntekijöiden työn kuormituksesta ja työssä jaksamisesta.

Tutkielman aineistossa todettiin, että työntekijän henkilökohtaisiin ominaisuuksiin ja resursseihin liittyvä tekijä työssä jaksamisen näkökulmasta on *työntekijän yksilölliset psyykkiset resurssit ja voimavarat* (Salo ym 2016, 3; Kinman & Grant 2011). Erityisenä yksilön psyykkisenä resurssina ja voimavarana muutamassa tutkimuksessa nousi *resilienssin* – käsite. Ihmisen yksilöllisen resilienssin on todettu vahvistavan ihmisen stressinsietokykyä (Kinman & Grant 2011, 262-270). Yhdessä tutkimuksessa kuitenkin todettiin, että jokaisella työntekijällä on erilaisia tapoja ylläpitää ja kehittää joustavuuttaan, joista resilienssi on vain yksi keino (Collins 2015, 15-16). Resilienssistä on nykypäivänä puhuttu paljon työhyvinvoinnin ja työssä jaksamisen keskusteluissa ja sitä on lisäksi tutkittu useissa tutkimuksissa (ks. mm. Collins 2016; Kinman & Grant 2011; Adrian D. van Breda

2018), joiden perusteella voidaan todeta, että resilienssin vaikutus yksilön jaksamiseen, sietokykyyn ja selviytymiseen on suurta. Resilienssin lisäksi olisi tärkeää kiinnittää huomiota myös muihin yksilön jaksamiseen vaikuttaviin tekijöihin, kuten yksilöllisiin persoonallisuuden piirteisiin ja ihmisen yksilöllisiin elämänsäkaaren tapahtumiin.

Julkisessa keskustelussa palstatilaa ovat saaneet viime vuosina keskustelut sosiaalityön suurista asiakasmääristä, työntekijöiden suuresta vaihtuvuudesta, sekä hankaluuksista saada avoinna olevia virkoja täytettyä (ks. mm. Grönroos & Vesanummi 2021, Yle Uutiset 12.03.2021; Ristimäki 2019, Talentia 10.09.2019). Tämän tutkielman tulokset vahvistavat osaltaan julkisessakin keskustelussa esille nousseita haasteita sosiaalityön kentällä. Tuloksissa todettiin, että työn sisällöllisiin tekijöihin työn kuormittavuuden näkökulmasta vaikuttivat *suuret asiakasmäärät, vähäiset vaikutusmahdollisuudet omaan työhön ja työn vaativuus*. Suurten asiakasmäärien todettiin aiheuttavan sosiaalityöntekijöillä muun muassa työn kuormitusta, työuupumusta ja ristiriitaisia kokemuksia työssä (mm. Saarinen ym. 2012, 413; Marc & Osvat, 2013). Oman työn vähäisten vaikutusmahdollisuuksien todettiin myös aiheuttavan sosiaalityöntekijöillä heikentynyttä työtyytyväisyyden kokemusta. Etenkin vähäiset vaikutusmahdollisuudet työ – ja perhe-elämän yhdistämiseen aiheuttivat tutkimusten mukaan työhyvinvoinnin laskua ja työuupumusta (Lizano ym. 2014; Marc & Osvat, 2013). Lisäksi työn vaativuuden (vaatimukset sosiaalialan työn tietotaitojen ja valmiuksien ylläpidosta, oikeudellisten asioiden hallinta, vastuulliseksi koettu työ ja haastava asiakasryhmä) todettiin aiheuttavan sosiaalityöntekijöillä muun muassa työuupumusta ja stressin ja loppuun palamisen kokemuksia (Marc & Osvat 2013; Junnonen ym. 2019, 145 mukailen Hämäläinen & Niemelä 2006, 24). Nämä saadut tulokset ovat olennaisessa roolissa, kun pohditaan työn sisällön vaikutusta sosiaalityöntekijöiden työhyvinvointiin. Voi olettaa, että näitä asioita tutkimalla voi löytää vastauksia myös siihen, miten sosiaalityöntekijöiden kokemaa työn kuormitusta voitaisiin vähentää.

Työn sisällöllisiin tekijöihin työssä jaksamisen näkökulmasta vaikuttivat *työyhteisön rooli ja esimiestyöskentely*. Tutkimuksissa todettiin, että sosiaalityössä kollegoilta saatu tuki koettiin merkittävänä voimavarana ja työyhteisön sosiaalinen pääoma vahvisti sosiaalityöntekijöiden työssä jaksamista (mm. Mänttari- van der Kuip 2015b; Salo ym. 2016, 3). Työntekijän kokema luottamus esimiestään kohtaan pienensi työntekijän kokemaa stressiä, mikä taas nosti työtyytyväisyyden kokemusta (Mänttari- van der Kuip 2015b, 15; Lloyd ym. 2002). Lisäksi esimiesten antaman tuen ja valvonnan todettiin liittyvän sosiaalityöntekijöiden korkeaan työhyvinvointiin (Baldschun ym. 2019, 55; Lloyd ym. 2002, 263). Nämä saadut tulokset vahvistavat yleistä käsitystä siitä, että sosiaalialalla

olisi erityisen tärkeää panostaa vaativan työn luonteen vuoksi työyhteisön tukemiseen sekä vahvistaa esimiestyöskentelyä eri keinoin.

Tutkimuksissa todettiin, että työskentelyyn liittyviä rakenteellisia tekijöitä työn kuormittavuuden näkökulmasta olivat *sosiaalityötä koskeva päätöksenteko, yhteiskunnan taloudellinen tilanne ja rooliristiriidat*. Sosiaalipolitiikan päätöksenteon todettiin vaikuttavan sosiaalityön kentällä työskenteleviin sosiaalityöntekijöihin ja joidenkin päätösten voidaan olettaa entisestään lisäävän sosiaalityöntekijöiden työtaakkaa (Lloyd ym. 2013, 257; Coyle ym. 2013, 208). Yhteiskunnan niukan taloudellisen tilanteen todettiin heikentävän sosiaalityöntekijöiden mahdollisuuksia tehdä työtään eettisesti oikein ja tämän taas heikentävän sosiaalityöntekijöiden työhyvinvointia (Mänttari-van der Kuip 2015a, 332). Erityisesti yhteiskunnan niukan talouden oloissa päättäjiltä vaaditaan vahvaa poliittista tahtoa panostaa oikeilla ja oikea-aikaisilla päätöksillä sosiaalityön asemaa yhteiskunnassa. Näillä päätöksillä voisi samalla tukea sosiaalityöntekijöiden työssä jaksamista, vähentää työn kuormitusta ja vahvistaa heidän työhyvinvointiaan.

Aineiston pohjalta todettiin, että työskentelyyn liittyviä rakenteellisia tekijöitä työssä jaksamisen näkökulmasta olivat *mahdollisuus toteuttaa työtään ammattieettisten ohjeiden mukaisesti, kokemus työn arvostuksesta sekä työhön sitoutuminen*. Mahdollisuus työskennellä ammattieettisten ohjeiden mukaan vaikutti positiivisesti sosiaalityöntekijöiden työssä jaksamiseen ja ehkäisi työntekijöiden loppuun palamista (Mänttari- van der Kuip 2015b, 15). Kokemus työn arvostuksesta taas liitettiin korkeampaan työtyytyväisyyteen (Huxley ym. 2005). Sosiaalityöntekijöiden työhön sitoutumiseen voitaisiin yhden tutkimuksen mukaan vaikuttaa muun muassa sosiaalityön oloja parantamalla. Vahvalla työhön sitoutumisella työntekijä voi löytää työlleen tarkoituksen ja on todettu, että korkealla työtyytyväisyydellä on yhteys työhön sitoutumiseen. (Kheswan 2019; Hoole & Bonnema 2015.) Tästä voi tehdä päätelmän, että työhön sitoutuminen voi vaikuttaa positiivisesti sosiaalityöntekijöiden työhyvinvointiin. Sosiaalityöntekijän työhön sitoutumisen taas voidaan olettaa vahvistavan asiakkaan asemaa, koska työhönsä sitoutuneen työntekijän työskentely asiakkaan asioiden hoitamiseksi on pitkäjänteisempää ja tätä kautta mahdollisesti myös tuloksellisempää.

Tässä tutkielmassa saatujen tulosten voidaan todeta olevan saman suuntaisia, mitä aiemmissa tutkimuksissa on saatu. Aiempien tutkimustulosten mukaan sosiaalityöntekijöiden on todettu kokevan yleisesti työssään stressiä ja uupumusta (Saarinen ym. 2012, Formaa 2002 mukailten). Toisaalta on myös todettu, että sosiaalityöntekijöiden myönteisiä työhyvinvoinnin kokemuksia saavat aikaan muun muassa innostuksen kokemukset, mielihyvän tunteminen työhön syvennyttäessä sekä yhteisöllisyyden kokemus (Mänttari-van der Kuip 2015b).

Saaduista tuloksista voidaan päätellä, että sosiaalityöntekijöiden työhyvinvointiin vaikuttaa laaja joukko monisyisiä tekijöitä. Monet näistä tekijöistä vaikuttavat jo itsessään vahvasti sosiaalityöntekijöiden työhyvinvointiin, kuten suuret asiakasmäärät tai mahdollisuudet vaikuttaa omaan työhönsä. Lisäksi näiden tekijöiden yhteisvaikutus työhyvinvoinnin kannalta on olennaisen suuri. Näiden tekijöiden muokkaamiseksi, työn kuormituksen vähentämiseksi ja työssä jaksamisen parantamiseksi vaaditaan runsaasti panostamista työntekijältä itseltään, työyhteisöiltä, työnantajilta sekä lisäksi erilaisia yhteiskunnallisia toimia ja myönteistä tahtotilaa poliittiseen päätöksentekoon sosiaalityön yhteiskunnallisen aseman vahvistamiseksi.

Tässä tutkielmassa saaduista tuloksista olisi mahdollista tehdä jatkotutkimus, jossa etsittäisiin näistä löydetyistä tekijöistä keinoja, jolla sosiaalityöntekijöiden työhyvinvointia voitaisiin parantaa ja tukea. Jatkotutkimus voisi mahdollistaa konkreettisten keinojen löytymisen, jolla työn kuormitusta voisi vähentää ja työssä jaksamista parantaa, jolloin sosiaalityöntekijöiden työhyvinvointi vahvistuisi.

Tämän tutkielman aineisto käsitti sekä kotimaisia, että kansainvälisiä tutkimuksia, joita oli yhteensä 18 kappaletta. Aineiston kotimaisuus ja kansainvälisyys tuo tutkielmalle luotettavuutta ja sen tulosten voi olettaa soveltuvan niin kotimaiseen, kuin kansainväliseenkin tarkasteluun. Toisaalta tuloksia vertaillen muuhun tutkimukseen on hyvä ottaa huomioon muun muassa yhteiskuntien sosiaalipoliittisten, taloudellisten ja rakenteellisten eroavaisuuksien mahdollisesti mukanaan tuomat vaikutukset. Lisäksi tutkielman aineiston valikoitumiseen käytetyt hakusanat vaikuttivat olennaisesti siihen, millaisia tutkimuksia aineiston kartoittamiseksi lopulta löytyi. Toisenlaisilla rajauksilla ja hakusanoilla aineistoon olisi saattanut valikoitua erilaisia tutkimuksia ja niiden kautta myös saadut tutkimustulokset olisivat voineet olla erilaisia. Käytetyt rajaukset olivat kuitenkin perusteltuja tutkimustehtävän ja tutkimuskysymysten kautta, joten siltäkin osin saatuja tutkimustuloksia voidaan pitää luotettavina. Tutkielman aineistosta löytyi tasapuolisesti tuloksia suhteessa molempiin tutkimuskysymyksiin, joka myös osaltaan tukee tutkielman luotettavuutta.

Sosiaalityöntekijöiden työhyvinvointia voidaan pitää yhteiskunnallisestikin merkittävänä asiana. Sosiaalityötä tehdään usein marginaalissa elävien ihmisten parissa, jolloin työntekijän vastuu ja velvollisuus asiakkaan aseman ja oikeuksien puolustajana vahvistuu. On ensiarvoisen tärkeää, että tätä merkityksellistä ja vaikuttavaa työtä toteuttava henkilöstö on hyvinvoivaa ja työhönsä sitoutunutta. Sosiaalityöntekijöiden työhyvinvointia lisäämällä voidaan vahvistaa sosiaalityön vaikuttavuutta, jolloin myös asiakkaat tulevat paremmin kohdatuiksi. Tämän tutkielman tulokset osoittavat, että sosiaalityöntekijöiden työhyvinvointiin vaikuttavat niin yksilö, - kuin

yhteiskuntatason asiat. Aihetta tulee tutkia lisää, jotta tieto työhyvinvointia lisäävistä keinoista vahvistuisi entisestään.

LÄHTEET

- Agresta, J. 2006. Job satisfaction among school social workers: The role of interprofessional relationships and professional role discrepancy. *Journal of Social Service Research* 33 (1), 47–52.
- Aromaa, A., Koskinen, S. 2010. Johdanto. Terveysten – ja hyvinvoinninlaitoksen loppuraportissa: A. Aromaa & S. Koskinen (toim.) Suomalaisten työ, työkyky ja terveys 2000-luvun alkaessa. Raportti 11/2010. Helsinki: Yliopistopaino.
- Baldschun, A. 2018. *The Occupational Well-Being of Child Protection Social Workers Theoretical Conceptualization and Empirical Investigations Among Finnish Statutory Social Workers*. Kuopio: University of Eastern Finland.
- Baldschun, A., Hämäläinen, J., Töttö, P., Rantonen, O. & Salo, P. 2019. Job-strain and well-being among Finnish social workers: exploring the differences in occupational well-being between child protection social workers and social workers without duties in child protection. *European Journal of Social Work* 22 (1), 43-58.
- Bennett, P., Evans, R. & Tattersall, A. 1993. Stress and Coping in Social Workers: A Preliminary Investigation. *British Journal of Social Work* 23, 31–44.
- Ben-Zur H. & Michael K. 2007. Burnout, social support, and coping at work among social workers, psychologists, and nurses: the role of challenge/control appraisals. *Social Work in Health Care* 45 (4), 63–82.
- Bond, F.W., Hayes, S. & Barnes-Holmes, D. 2006. *Psychological flexibility, ACT and organizational behavior*. New York: The Haworth Press.
- Collins, Steward. 2016. *Practice Social Workers and Resilience Revisited*. Article in *Practice- Social Work in Action*. Great Britain: Routledge.
- Coyle, D., Edwards, D., Hannigan, B., Fothergill, A. & Burnard, P. 2005. A systematic review of stress among mental health social workers. *International Social Work* 48, 201-211.
- Eskola, J. & Suoranta, J. 1998. *Johdatus laadulliseen tutkimukseen*. Tampere: Vastapaino. 126
- Forma, P., Väänänen, J. & Saari, P. 2004. *Työhyvinvointi kuntasektorin toimialoilla vuonna 2003*. Kuntatyö 2010. Helsinki: Kuntien eläkevakuutus.

- Hoole, C. & Bonnema, J. 2015. Work engagement and meaningful work across generational cohorts. *SA Journal of Human Resource Management*, 13 (1), 1–11.
- Huxley, P., Evans, S., Gately, C., Webber, M., Mears, A., Pajak, S., Kendall, T., Medina, J. & Katona, C. 2005. Stress and Pressures in Mental Health Social Work: The Worker Speaks. *British Journal of Social Work* 35, 1063–1079.
- Hämäläinen, J. & Niemelä, P. 2006. Jaksamisen edistäminen vaativissa sosiaalialan tehtävissä työyhteisöjä kehittämällä. Kuopio: Kuopion yliopisto.
- Jabulani G., K. 2019. Factors and effects of work-related stress and burnout on the well-being of social workers in the Eastern Cape province, South Africa. *SA Journal of Industry of psychology/SA Tydskrif vir Bedryfsielkunde* 45 (0), a1661.
- Junnonen, S-R., Hämäläinen, J., Töttö, P., Väisänen, R., Rantonen, O. & Salo, P. 2019. Sosiaalityöntekijöiden työn kuormitus ja siinä tapahtuneet muutokset vuosina 2000-2012. *Janus* 27 (2), 144-163.
- Karvinen-Niinikoski, S., Salonen, J., Meltti, T., Yliruka, L., Tapola-Haapala, M. & Björkenheim, J. 2005. *Konstikas sosiaalityö 2003. Suomalaisen sosiaalityön todellisuus ja tulevaisuudennäkymät*. Helsinki: Sosiaali- ja terveysministeriö.
- Kasvio, A. & Huuhtanen, P. 2007. Työ ja työntekijät. Teoksessa: T. Kauppinen, P. Heikkilä, A. Kasvio, S. Lehtinen, K. Lindström, J. Toikkanen & A. Tossavainen (toim.): *Työ ja terveys Suomessa 2006*. Helsinki: Työterveyslaitos. 1-47.
- Kauppinen, T., Aromaa, A. & Koskinen, S. 2010. Työ terveyttä tukemassa. Terveiden – ja hyvinvoinninlaitoksen loppuaportissa: A. Aromaa, & S. Koskinen (toim.) *Suomalaisten työ, työkyky ja terveys 2000-luvun alkaessa*. Raportti 11/2010. Helsinki: Yliopistopaino. 13-15.
- Kinman, G. & Grant, L. 2011. Exploring Stress Resilience in Trainee Social Workers: The Role of Emotional and Social Competencies. *British Journal of Social Work* 41, 261–275.
- Lindström, K., Elo, A-L., Hopsu, L., Kandolin, I., Ketola, R., Lehtelä, J., Leppänen, A., Mukala, K., Rasa, P-L. & Sallinen, M. 2005. Työkuormituksen arviointimenetelmä TIKKA. Helsinki: Työterveyslaitos.
- Lizano, L.E., Hsiao, H-Y., Mor Barak, E.M. & Casper, M.L. 2014. Support in the Workplace: Buffering the Deleterious Effects of Work–Family Conflict on Child Welfare Workers’ Well-Being and Job Burnout. *Journal of Social Service Research* 40 (2), 178-188.

- Lloyd, C., King, R. & Chenoweth, L. 2002. Social Work, stress and burnout: A review. *Journal of Mental Health* 11 (3), 255–265.
- Marc, C. & Osvat, C. 2013. Stress and Burnout among Social Workers. *Revista de Asistentă Socială* 3, 121-130.
- McMurray, I., H. Connolly, M. Preston-Shoot & V. Wigley. 2008. Constructing Resilience: Social Workers' Understandings and Practice. *Health and Social Care in the Community* 16 (3), 299–309.
- Mänttari-van der Kuip, M. 2014. The deteriorating work-related well-being among statutory social workers in a rigorous economic context. *European Journal of Social Work* 17 (5), 672-688.
- Mänttari-van der Kuip, M. 2015a. Sosiaalityöntekijöiden työhyvinvointi ja toimintamahdollisuudet niukkuuden aikakaudella. *Janus* vol. 23 (3) 2015, 329–335.
- Mänttari-van der Kuip, M. 2015b. Sosiaalityöntekijöiden työyhteisölliset voimavarat subjektiivisen työhyvinvoinnin selittäjänä kunnallisessa sosiaalityössä. *Työelämän tutkimus* 13 (1), 3-19.
- Mänttari-van der Kuip, M. 2015c. Work-related well-being among Finnish frontline social workers in an age of austerity. Jyväskylä: University of Jyväskylä.
- Pösö, T. & Forsman, S. 2013. Messages to Social Work Education: What Makes Social Workers Continue and Cope in Child Welfare? *Social Work Education. The International Journal* 32 (5), 650–661.
- Talentia (10.09.2019): Lastensuojelukriisi tarvitsee tekoja. Kirjoittaja: Tero Ristimäki. Saatavissa: [Lastensuojelukriisi tarvitsee tekoja | Talentia](#). Viitattu 23.05.2021
- Saarinen, A., Blomberg, H. & Kroll, C. 2012. Liikaa vaadittu? Sosiaalityöntekijöiden kokemukset työnsä kuormittavuudesta ja ristiriitaisuudesta Pohjoismaissa. *Yhteiskuntapolitiikka* 77 (4), 403-418.
- Salo, M. 2008. Esimiesten työssä jaksaminen: mikä antaa voimavaroja työhön? *Lisensiaatintutkimus*. Tampere: Tampereen yliopisto.
- Salo, P., Rantonen, O., Aalto, V., Oksanen, T., Vahtera, J., Junnonen, S., Baldschun, A., Väisänen, R., Mönkkönen, K. & Hämäläinen, J. 2016. Sosiaalityöntekijöiden hyvinvointi. Sosiaalityön kuormittavuus, voimavariatekijät ja sosiaalityöntekijöiden mielenterveys. *Työterveyslaitos*. Helsingin: Juvenes Print.

Salminen, A. 2011. Mikä kirjallisuuskatsaus? Johdatus kirjallisuuskatsauksen tyyppeihin ja hallintotieteellisiin sovelluksiin. Vaasa: Vaasan yliopisto.

Shier, L.M. & Graham, R.J. 2011. Work-related factors that impact social work practitioners' subjective well-being: Well-being in the workplace. *Journal of Social Work* 11 (4), 402-421.

Sosiaalihuoltolaki 1301/2014.

Sosiaali – ja terveysministeriö. 2021. Työhyvinvointi. Saatavissa: <https://stm.fi/tyohyvinvointi>. Viitattu 04.02.2021.

Sosnet, yliopistoverkosto. 2021. Sosiaalityön kansainvälisen määritelmän suomennos. Saatavissa: <https://www.sosnet.fi/Suomeksi/Koulutus/Peruskoulutus/Sosiaalityon-maarittely/Kv-maaritelma>. Viitattu 05.02.2021.

Stalker, A., Mandell, D., Frensch, K. & Harvey, C. 2007. Child welfare workers who are exhausted yet satisfied with their jobs: How do they do it? *Child and Family Social Work* 12 (2), 182–191.

Työterveyslaitos. 2021. Työhyvinvointi on yhteinen asia. Saatavissa: <https://www.ttl.fi/perehdytys-tyohyvinvointiin-tyoterveyteen-ja-tyoturvallisuuteen/tyohyvinvointi-yhteinen-asia/>. Viitattu 04.02.2021.

Työterveyslaitos (27.01.2021): Työn tuunaaminen kannatteli kuntatyöntekijöiden työn imua muutoksissa. Saatavissa: [Työn tuunaaminen kannatteli kuntatyöntekijöiden työn imua muutoksissa - Työterveyslaitos \(ttl.fi\)](#). Viitattu 23.05.2021.

van Breda, A.D. 2018. A Critical Review of Resilience Theory and Its Relevance for Social Work. *Social Work/Maatskaplike Werk* 54 (1), 1-18.

Yle Uutiset (28.11.2019): Työhyvinvointi ennustaa yleistä mielenterveyttä – Nyt mielenterveysongelmien vuoksi menetetään 17 miljoonaa työpäivää vuodessa. Saatavissa: [Työhyvinvointi ennustaa yleistä mielenterveyttä – Nyt mielenterveysongelmien vuoksi menetetään 17 miljoonaa työpäivää vuodessa | Yle Uutiset | yle.fi](#). Viitattu 25.05.2021.

Yle Uutiset (12.03.2021): Lastensuojelusta puuttuu tekijöitä, ja lakiuudistus voi pahentaa tilannetta – sosiaalityöntekijä: “Tampere ei ainakaan nyt välitä kilpailla palkalla”. Kirjoittajat: Reija Grönroos & Mari Vesanummi. Saatavissa: [Lastensuojelusta puuttuu tekijöitä, ja lakiuudistus voi pahentaa](#)

[tilannetta – sosiaalityöntekijä: “Tampere ei ainakaan nyt välitä kilpailla palkalla” | Yle Uutiset | yle.fi](#). Viitattu 25.05.2021.

LIITTEET

Liite 1. Taulukko: tutkielman aineiston kuvaus

Tutkimuksen tekijät(t), nimi ja julkaisutiedot	Tietokanta, hakusanat ja rajaukset	Tutkimuksen toteutus ja kohderyhmä	Tutkimustehtävä	Tutkimuksen keskeiset tulokset	Valintakriteerit
<p>1. Mänttari-van der Kuip, M. 2015a. Sosiaalityöntekijöiden työhyvinvointi ja toimintamahdollisuudet niukkuuden aikakaudella. Janus vol. 23 (3) 2015, 329–335.</p>	<p>Haettu JYKDOKin kautta kansainvälisistä e-aineistoista tarkennetulla haulla hakusanoilla <i>sosiaalityöntekijä</i> AND <i>työhyvinvointi</i>.</p>	<p>Vuosina 2011–2012 toteutettu kokonaistutkimus julkisissa sosiaalipalveluissa aikuissosiaalityössä ja lastensuojelutyössä sosiaalityöntekijän tehtävissä työskenteleville.</p>	<p>”Selvittää sosiaalityöntekijöiden työhyvinvoinnin kokemusten yleisyyttä sekä tarkastella sosiaalityöntekijöiden toimintamahdollisuuksissa tapahtuneita muutoksia.”</p>	<p>-Todettiin, että resurssiniukkuus määritteli sosiaalityöntekijöiden työtä. -Todettiin, että ”heikentyneet mahdollisuudet eettisesti vastuullisen työn tekemiseen olivat yhteydessä työntekijöiden kokemaan pahoinvointiin.”</p>	<p>- Sosiaalityötä koskeva tieteellinen, vertaisarvioitu artikkeli, vastaa tutkimusky symyksiin, julkaistu vuosina 2000-2021.</p>
<p>2. Mänttari-van der Kuip, M. 2015b. Sosiaalityöntekijöiden voimavarat subjektiivisen työhyvinvoinnin selittäjänä kunnallisessa sosiaalityössä. Työelämän tutkimus 13 (1): 2015: 3-19.</p>	<p>Haettu JYKDOKin kautta kansainvälisistä e-aineistoista tarkennetulla haulla hakusanoilla <i>sosiaalityöntekijä*</i> AND <i>työhyvinvointi*</i>.</p>	<p>Vuosina 2011–2012 toteutettu kokonaistutkimus julkisissa sosiaalipalveluissa aikuissosiaalityössä ja lastensuojelutyössä sosiaalityöntekijän tehtävissä työskenteleville.</p>	<p>”Tavoitteen on tarkastella sosiaalityöntekijöiden subjektiivista työhyvinvointia sekä työyhteisöistien voimavarojen roolia hyvinvoinnin selittämiseksi.”</p>	<p>-Todettiin, että ”työyhteisölliset voimavarat selittivät subjektiivista työhyvinvointia ~10% ja niiden roolia sosiaalityöntekijöiden työhyvinvoinnille voi pitää tärkeänä.” - Todettiin, että ”Työyhteisölliset</p>	<p>- Sosiaalityötä koskeva tieteellinen, vertaisarvioitu artikkeli, vastaa tutkimusky symyksiin, julkaistu vuosina 2000-2021.</p>

				voimavarat eivät kuitenkaan riitä selittämään sosiaalityöntekijöiden työhyvinvointia, vaan huomio kannattanee suunnata itse työhön ja sen tekemisen mahdollisuuksiin.”	
3. Mänttari-van der Kuip, M. 2015c. Work-related well-being among Finnish frontline social workers in an age of austerity. Jyväskylä: University of Jyväskylä.	haettu Google Scholarin kautta hakusanoilla social workers* work-related well-being*	Vuosina 2011–2012 toteutettu kokonaistutkimus julkisissa sosiaalipalveluissa aikuissosiaalityössä ja lastensuojelutyössä sosiaalityöntekijän tehtävissä työskenteleville.	- ”tavoitteena selvittää sosiaalityöntekijöiden subjektiivisen työhyvinvoinnin kokemuksia ja näiden kokemusten yleisyyttä sekä tarkastella muuttuviin toimintamahdollisuuksiin liittyvien tekijöiden yhteyttä työntekijöiden hyvinvointiin.” ”Tarkoituksena on lisätä ymmärrystä koetun resurssiniukkuuden yhteydestä työn tekemisen mahdollisuuksiin sekä sosiaalityöntekijöiden työhyvinvointiin julkisen sektorin	Todettiin, että ”tulokset osoittavat, että tiukan talouden oloissa sosiaalityöntekijöiden mahdollisuudet tehdä ammattieettisesti vastuullista sosiaalityötä sekä heidän työhyvinvointinsa ovat selvästi uhattuna.” Todettiin, että ”organisaation tilivelvollisuus sekä erityisesti työhön kohdistuvat tehokkuus- ja säästöpainheet heikentävät työntekijöiden mahdollisuuksia tehdä eettisesti vastuullista sosiaalityötä kunnallisissa sosiaalipalveluissa. Nämä heikentyneet mahdollisuudet	Sosiaalityötä koskeva tieteellinen väitöskirjatason tutkimus, vastaa tutkimusky symyksiin, julkaistu vuosina 2000-2021.

			sosiaalityö sä.”	det puolestaan selittävät sosiaalityönt ekijöiden kokemaa pahoinvointi a työssä”	
4. Mänttari-van der Kuip, M. 2014. The deteriorating work-related well-being among statutory social workers in a rigorous economic context. <i>European Journal of Social Work</i> 17 (5), 672-688	haettu JYKDOKin kautta kansainvälisistä e-aineistoista tarkennetulla haulla hakusanoilla <i>sosiaalityö AND työhyvinvointi</i>	Vuosina 2011–2012 toteutettu kokonaistutkimus julkisissa sosiaalipalveluissa aikuis-sosiaalityössä ja lastensuojelutyössä sosiaalityöntekijän tehtävissä työskenteleville.	”Tarkastella sosiaalityöntekijöiden kokemien talouspainoiden sekä heikentyneen työhyvinvoinnin välistä yhteyttä.”	” Todettiin, että tutkimus vahvistaa sosiaalityöntekijöiden työhyvinvoinnin olevan huolestuttavan heikkoa.” Todettiin, että ”kokemukset lisääntyneistä säästöpainetta ennustivat heikentyneitä työhyvinvointia, mikäli ne yhdistyivät heikentyneisiin mahdollisuuksiin tehdä ammattieettisesti vastuullista sosiaalityötä.”	- Sosiaalityötä koskeva tieteellinen, vertaisarvioitu artikkeli, vastaa tutkimusky symyksiin, julkaistu vuosina 2000-2021.
5. Saarinen, A., Blomberg, H., Kroll, C. 2012. Liikaa vaadittu? Sosiaalityöntekijöiden kokemukset työnsä kuormittavuudesta ja ristiriitaisuudesta Pohjoismaissa. <i>Yhteiskuntapolitiikka</i> 77 (2012): 4: 403-418.	haettu Google Scholarin kautta hakusanoilla sosiaalityöntekijä* työhyvinvointi*	Pohjoismaissa työskenteleville sosiaalityöntekijöille tehty kyselytutkimus vuosina 2007-2008	Tarkoitus tutkia ”Pohjoismaiden sosiaalityöntekijöiden työn kuormittavuutta ja työhön kohdistuneita ristiriitoja.”	1. Todettiin, ”että suomalaiset sosiaalityöntekijät ovat erittäin kuormittuneita ja kokevat paljon ristiriitoja työssään.” 2. Todettiin, että ” Kaikissa Pohjoismaissa julkisella sektorilla työskentelevät sekä vähemmän työkokemust	- Sosiaalityötä koskeva tieteellinen artikkeli, vastaa tutkimusky symyksiin, julkaistu vuosina 2000-2021.

				a omaavat ovat kuormittuneempia ja kokevat enemmän ristiriitoja.”	
<p>6. Salo, P., Rantonen, O., Aalto, V., Oksanen, T., Vahtera, J., Junnonen, S., Baldschun, A., Väisänen, R., Mönkkönen, K., Hämäläinen, J. 2016. Sosiaalityöntekijöiden hyvinvointi. Sosiaalityön kuormittavuus, voimavaratekijät ja sosiaalityöntekijöiden mielenterveys. Työterveyslaitos. Helsinki: Juvenes Print.</p>	<p>haettu Google Scholarin kautta hakusanoilla sosiaalityöntekijä* työhyvinvointi*</p>	<p>”Tutkimuksessa käytettiin Kunta10-tutkimuksen kyselyaineistoa vuosilta 2000–2014 sekä Kunta10-tutkimuksen osana toteutetun sosiaalityöntekijöille suunnatun lisäkyselyn aineistoa vuosilta 2013 ja 2015.”</p>	<p>”1. Tavoitteena oli selvittää mielenterveyden häiriöistä johtuvan työkyvyttömyyden kehityskulkuja sosiaalityöntekijöillä ja verrokkiammattiryhmillä Suomessa ja Ruotsissa. 2. Tavoitteena oli tutkia, mitkä tekijät sosiaalityössä vaikuttavat mielenterveyden häiriöistä johtuvan työkyvyttömyyden riskiin. 3. Tutkia sosiaalityöhön liittyviä kuormitus- ja voimavaratekijöitä sekä sosiaalityöntekijöillä laajemmin että lastensuojelun sosiaalityöntekijöillä tarkemmin.”</p>	<p>1. ”Todettiin, että mielenterveyden häiriöistä johtuvan työkyvyttömyyden riski on jo pitkään ollut koholla sosiaalityöntekijöillä verrattuna muihin tutkittuihin ammattiryhmiin.” 2. ”Todettiin, että mielenterveyden häiriöistä johtuvia sairauspoissaoloja selittivät erityisesti työhön ja työntekijän henkilökohtaisiin resursseihin liittyvät tekijät.” 3. ”Todettiin, että suojaavia tekijöitä olivat tietoisuustaidot, tunteiden eriyttäminen ja sosiaalinen pääoma. Todettiin, että työn vaativuus sosiaalityössä ilmeni sosiaalityöntekijöitä kuormittavana tekijänä.”</p>	<p>- Sosiaalityötä koskeva tieteellinen artikkeli, vastaa tutkimusky symyksiin, julkaistu vuosina 2000-2021.</p>

<p>7 Kinman, G., Grant, L. 2011. Exploring Stress Resilience in Trainee Social Workers: The Role of Emotional and Social Competencies. <i>British Journal of Social Work</i> (2011) 41, 261–275.</p>	<p>ProQuest- tietokannasta tarkennetulla haulla hakusanoilla work related well-being* AND social worker*, abstraktissa, aikavälillä 2000-2021</p>	<p>Kyselytutkimus 240 sosiaalityön opiskelijalle.</p>	<p>1. Tarkastella tunneälyä, heijastavaa kykyä, sosiaalista osaamista ja empatiaa stressinsietokyvyn ennustamiseksi. 2. Tutkia selviytymiskyvyn ja psyykkisen kuormituksen yhteyttä. 3. Tutkia resilienssin vaikutusta emotionaalisen kyvykkyyden ja psyykkiseen kuormitukseen.</p>	<p>Todettiin, että niillä sosiaalityön opiskelijoilla, joilla oli kehittyneemmät tunnetaidot ja sosiaaliset taidot, oli kestävämpi stressinsietokyky.</p>	<p>- Sosiaalityötä koskeva tieteellinen artikkeli, vastaa tutkimusky symyksiin, julkaistu vuosina 2000-2021.</p>
<p>8 Coyle, D., Edwards, D., Hannigan, B., Fothergill, A., Burnard, P. 2005. A systematic review of stress among mental health social workers. <i>International Social Work</i> 2005 48: 201-211.</p>	<p>haettu Google Scholarin kautta hakusanoilla social worker* AND stress* AND review*</p>	<p>Kirjallisuuskatsaus vuosina 1966 – 2000 Euroopassa, Britanniassa ja Yhdysvalloissa kirjoitettuihin artikkeleihin mielenterveysalalla työskentelevistä sosiaalityöntekijöistä.</p>	<p>Tavoitteena määrittää mielenterveyden työssä työskentelevien sosiaalityöntekijöiden stressitasoa, loppuunpalamista, selviytymistä sekä selvittää työn stressitasoa lieventäviä keinoja.</p>	<p>1. Todettiin, että mielenterveyden työssä työskentelevät sosiaalityöntekijät kokivat voimakasta stressiä ja loppuunpalamista. 2. Tutkimuksessa ei löydetty suoranaisesti sosiaalityöntekijöiden stressitasoa lieventäviä keinoja koskevaa tutkimustietoa.</p>	<p>- Sosiaalityötä koskeva tieteellinen artikkeli, vastaa tutkimusky symyksiin, julkaistu vuosina 2000-2021</p>
<p>9. Baldschun, A. 2018. The Occupational Well-Being of Child Protection Social Workers</p>	<p>ProQuest- tietokannasta tarkennetulla haulla hakusanoilla work related well-being* AND</p>	<p>Tutkimus perustuu empiiriseen tilannetutkintaan</p>	<p>”Tavoitteen laajentaa tietoa sosiaalityön</p>	<p>”Todettiin, että terveyteen liittyvien</p>	<p>- Sosiaalityötä koskeva tieteellinen</p>

<p>Theoretical Conceptualization and Empirical Investigations Among Finnish Statutory Social Workers. Dissertations in Social Sciences and Business Studies; 176. Kuopio: Publications of the University of Eastern Finland</p>	<p>social worker*, abstraktissa, aikavälillä 2000-2021</p>	<p>mukseen suomalaisen julkisen sektorin sosiaalityön tekijöiden parissa. Tutkimusotos pitkäikäisestä kohorttitutkimuksesta, Kanta10-tutkimuksesta.</p>	<p>tekijöiden työhyvinvoinnin rakenteesta ja siihen liittyvistä työhyvinvointia kehittävästä ja ylläpitävistä tekijöistä, erityisesti lastensuojelun sosiaalityön tekijöiden kohdalla.”</p>	<p>muuttujien arviointi paljasti tilastollisesti merkittävästi korkeampia tasoja loppuun palamisen ja sekundaarisesti traumatisoitumisen osalta lastensuojelun sosiaalityöntekijöillä sekä samanvertaisia tasoja yleisen terveyden, myötätuntotydytyksen sekä yleisen työhyvinvoinnin osalta. Lisäksi tunnistettiin useita korkeaan työhyvinvoinnin tasoon liittyviä tekijöitä.”</p>	<p>väitöskirja, vastaa tutkimusky symyksiin, julkaistu vuosina 2000-2021</p>
<p>10. Baldschun, A., Hämäläinen, J., Töttö, P., Rantonen, O., Salo, P. 2019. Job-strain and well-being among Finnish social workers: exploring the differences in occupational well-being between child protection social workers and social workers without duties in child protection. <i>European Journal of Social Work</i>, 22:1, 43-58.</p>	<p>ProQuest- tietokannasta tarkennetulla haulla hakusanoilla work related well-being* AND social worker*, abstraktissa, aikavälillä 2000-2021</p>	<p>Aineisto kerätty vuosina 2014/2015 osana pitkäikäistutkimusta, jossa tutkittiin suomalaisten julkisen sektorin työntekijöiden työhyvinvointia.</p>	<p>Tavoitteena tunnista lastensuojelun sosiaalityön tekijöiden työhyvinvointiin yhteydessä olevia tekijöitä.</p>	<p>”Todettiin, että lastensuojelun sosiaalityöntekijät raportoivat suurempaa työuupumusta ja sekundääritraumatisoitumista kuin ne sosiaalityöntekijät, joiden työhön ei kuulunut lastensuojelutehtäviä. Kuitenkin ryhmien yleinen terveydentila, asiakastyössä koettu</p>	<p>Sosiaalityötä koskeva tieteellinen artikkeli, vastaa tutkimusky symyksiin, julkaistu vuosina 2000-2021</p>

				myötätuntotytyväisyys ja kokonaistyöhyvinvointi olivat samaa tasoa. Lisäksi työnohjaus havaittiin tärkeäksi tukevaksi osatekijäksi.”	
11. Marc, C., Osvat, C. 2013. Stress and Burnout among Social Workers. Revista de Asistentă Socială; Bucharest Iss. 3. 2013: 121-130.	ProQuest Central-tietokannasta tarkennetulla haulla hakusanoilla social work* AND work stress* AND occupational well-being*, abstraktissa, aikavälillä 2000-2021	Laadullinen kyselytutkimus yksilöhaastatteluin vuonna 2013, valtion laitoksissa ja kansalaisjärjestöissä työskenteleville 18 sosiaalityön tekijälle.	Tavoitteena tuoda esiin työuupumuksen keskeisiä syitä ja merkkejä sekä tunnistaa keinoja sen ehkäisemiseksi	1. Todettiin, että tärkeimmät työuupumusta selittävät tekijät ovat: raskaat asiakstilanteet, kiireiset aikataulut, haastavat asiakasryhmät, joiden kanssa he työskentelevät, sosiaalityön interventioiden rajoitukset, arvostuksen ja palkkion puute työstään, esimiesten ja työtovereiden tuen puute, perhe-elämään osallistumisen puute. 2. Todettiin, että työuupumuksen ehkäisyssä toimivia keinoja ovat: selkeiden työvastuiden asettaminen työnkuvaan, työtehtävien koon muuttaminen, tehokas aikasuunnittelu,	Sosiaalityötä koskeva tieteellinen vertaisarvioitu artikkeli, vastaa tutkimusky symyksiin, julkaistu vuosina 2000-2021

				<p>optimaalisten työolojen varmistaminen, hyvä organisaatioyhteistyö, avunpyytäminen ja tiimin ja esimiesten tuki, valvonta, mahdollisuudet ammatilliseen kehitykseen, vastuiden siirtäminen, työn kierto, oikeudenmukainen edistämisprosessi organisaatiossa, kokemusten vaihto, psykologinen neuvonta.</p>	
<p>12. Jabulani G., K. 2019. Factors and effects of work-related stress and burnout on the well-being of social workers in the Eastern Cape province, South Africa. SA Journal of Industry of psychology/SA Tydskrif vir Bedryfsielkunde 45(0), al661</p>	<p>ProQuest Central-tietokannasta tarkennetulla haulla hakusanoilla otsikossa social work* AND abstraktissa work stress* AND occupational well-being*, aikavälillä 2000-2021</p>	<p>Laadullinen tutkimus, johon osallistui 14 35–59-vuotiasta sosiaalityön tekijää kahdesta sosiaali- ja hyvinvointiministeriön toimistosta. Tietoja kerättiin fokusryhmähaastatteluilta.</p>	<p>Tavoitteena tutkia sosiaalityön tekijöiden työperäisen stressin ja loppuun palamisen tekijöitä ja vaikutuksia.</p>	<p>Todettiin, että sosiaalityöntekijät kertoivat työhön liittyvää stressin johtuvan huonoista resursseista, esimerkiksi liikenteen ja tietokoneiden suhteen, sekä esimiehen riittämättömän emotionaalisen tuen puutteesta. Lisäksi sosiaalityöntekijät toivat esille, että he kokivat henkilökohtaisten voimavarojensa</p>	<p>Sosiaalityötä koskeva tieteellinen artikkeli, vastaa tutkimusky symykseen, julkaistu vuosina 2000-2021</p>

				heikenneen ja ihmissuhteiden heikentyneen.	
13. Shier, L.M., Graham, R.J. 2011. Work-related factors that impact social work practitioners' subjective well-being: Well-being in the workplace. <i>Journal of Social Work</i> 11(4):402-421.	ProQuest- tietokannasta tarkennetulla haulla hakusanoilla work related well-being* AND social worker*, abstraktissa, aikavälillä 2000-2021	Haastateltiin 13 sosiaalityön tekijää, jotka olivat saaneet korkeimmat pisteet alustavasta kyselystä liittyen subjektiiviseen hyvinvointiin.	Tavoitteena tutkia sosiaalityön ammattilaisten subjektiivista hyvinvointia.	Havaittiin, että vastaajien kokonaisvaltaiseen subjektiiviseen hyvinvointiin vaikuttavat heidän työympäristönsä ominaispiirteet (esimerkiksi fyysiset, kulttuuriset ja systeemiset piirteet), työsuhteet (asiakkaiden, kollegoiden ja esimiesten välillä) sekä työn erityispiirteet (niin työmäärään, kuin työn tyyppiin liittyvät tekijät)	Sosiaalityötä koskeva tieteellinen artikkeli, vastaa tutkimusky symyksiin, julkaistu vuosina 2000-2021
14. Lizano, L.E., Hsiao, H-Y., Mor Barak, E.M., Casper, M.L. 2014. Support in the Workplace: Buffering the Deleterious Effects of Work–Family Conflict on Child Welfare Workers' Well-Being and Job Burnout. <i>Journal of Social Service Research</i> , 40:2, 178-188. Viitattu 11.02.2021.	ProQuest- tietokannasta tarkennetulla haulla hakusanoilla work related well-being* AND social worker*, abstraktissa, aikavälillä 2000-2021	Hierarkkinen regressioanalyysi 361 kunnallisen lastensuojelun työntekijän vastauksista.	Tarkoituksena tutkia WTC-konseptin (teoreettinen näkökulma työ – ja perhe-elämän vastuiden aiheuttamasta konfliktista työntekijän elämässä) välisiä suhteita, työntekijän kokemuksia esimiehen	1. Todettiin, että WFC:llä, työntekijöiden hyvinvoinnin ja loppuun palamisella oli negatiivinen ja merkittävä suhde, joka oli yhdenmukainen aiempien tutkimusten kanssa. 2. Todettiin, että esimiestason tuki oli ainoa sosiaalisen	Sosiaalityötä koskeva tieteellinen tutkimus, vastaa tutkimusky symyksiin, julkaistu vuosina 2000-2021

			ja työorganisaation antamasta tuesta, hyvinvointia ja lastensuojelun työntekijöiden loppuun palamista.	tuen muoto, jonka havaittiin lieventäneen joitakin WFC:n kielteisiä vaikutuksia hyvinvointiin.	
<p>15. Junnonen, S-R., Hämäläinen, J., Töttö, P., Väisänen, R., Rantonen, O., Salo, P. 2019. Sosiaalityöntekijöiden työn kuormitus ja siinä tapahtuneet muutokset vuosina 2000-2012. Janus vol. 27 (2) 2019, 144-163.</p>	<p>haettu ARTO-tietokannasta hakusanoilla sosiaalityö* AND työn kuormittavuus* kielillä englanti ja suomi, aikavälillä 2000-2021</p>	<p>Tutkimuksessa käytettiin Kunta10-tutkimuksen kyselyaineistoa, jota Työterveyslaitos on kerännyt vuodesta 1997 lähtien. ”Analyysimenetelminä käytettiin lineaarista regressiota poikkileikkauseineistoon ja lineaarista latenttia kasvukäyrämallia toistomittaus- ja seka-aineistoon.” Aineisto kohdentui sosiaalityöntekijöihin ja vertailuryhminä olivat erityisopettajat, psykologit ja lastentarhanopettajat.</p>	<p>Tavoitteena tutkia, mitä kuormittavia tekijöitä sosiaalityössä esiintyy ja millaisia muutoksia niissä on tapahtunut 2000-luvun Suomessa.</p>	<p>Todettiin, että ”ammattiryhmien välillä havaittiin eroja: sosiaalityöntekijät kokivat enemmän kuormitusta työssään kuin psykologit, erityisopettajat tai lastentarhanopettajat. Työhön liittyvissä psykososiaalisissa tekijöissä ei havaittu olennaista muutosta vuosina 2000–2012 missään tutkituista ammattiryhmistä. Vaikuttaa siltä, että työn luonne tutkituissa ryhmissä on pysynyt samankaltaisena.”</p>	<p>Sosiaalityötä koskeva tieteellinen vertaisarvioitu artikkeli, vastaa tutkimusky symyksiin, julkaistu vuosina 2000-2021.</p>

<p>16. Lloyd, C., King, R., Chenoweth, L. 2002. Social Work, stress and burnout: A review. Journal of Mental Health (2002) 11, 3, 255–265</p>	<p>Google Scholarin kautta hakusanoilla social worker* AND stress* AND review*</p>	<p>Kirjallisuus katsaus sosiaalityötä koskevasta kirjallisuudesta.</p>	<p>Tavoitteena tutkia, ovatko sosiaalityön tekijät muita terveydenhoidon ammattilaisia enemmän stressaantuneita? Mitkä tekijät vaikuttavat sosiaalityön tekijöiden stressiin ja loppuun palamiseen?</p>	<p>1. Havaittiin, että ”käytettävissä oleva empiirinen tutkimus viittaa siihen, että sosiaalityöntekijät saattavat kokea suurempaa stressiä ja siitä johtuvaa loppuun palamista, kuin vastaavat ammattiryhmät.” 2. Havaittiin, että ”stressiin ja loppuun palamiseen vaikuttavia tekijöitä ovat muun muassa sosiaalityön luonne, sosiaalityön eettisten odotusten ja työn vaatimusten välinen jännite sekä työympäristön organisointi. Jonkin verran saatiin näyttöä siitä, että esimiesten valvonta ja tiimin tuki ovat suojaavia tekijöitä”</p>	<p>Sosiaalityötä koskeva tieteellinen artikkeli, vastaa tutkimusky symyksiin, julkaistu vuosina 2000-2021</p>
--	--	--	---	---	---

<p>17. Huxley, P., Evans, S., Gately, C., Webber, M., Mears, A., Pajak, S., Kendall, T., Medina, J., Katona, C. 2005. Stress and Pressures in Mental Health Social Work: The Worker Speaks. <i>British Journal of Social Work</i> (2005) 35, 1063–1079</p>	<p>Lumipallometodilla löydetty aineisto.</p>	<p>Kyselytutkimus Iso-Britanniassa kunnallisen mielenterveytytyössä työskenteleville sosiaalityöntekijöille.</p>	<p>Tavoitteena tutkia työntekijöiden vastauksia (kyselylomake ja päiväkirja) työn kontekstista ja työn sisällöstä sekä työntekijöiden suhtautumista työhönsä, työnantajansa, mielenterveyteen ja mielenterveysalan sosiaalityön paikkaa modernisoiduissa mielenterveyspalveluissa.</p>	<p>Saadut tulokset osoittivat, että sosiaalityöntekijä arvostavat kasvokkaista kohtaamista asiakkaidensa kanssa ja, että heidän sitoutumisensa asiakastyöhön on tärkeä tekijä henkilöstön pysyvyydessä. Epätyytyväisyyden tunnetta aiheutti se, että sosiaalityöntekijät eivät kokeneet esimiesten tai muun yhteiskunnan arvostavan heidän työtään. Työtyytyväisyttä loi työyhteisön ja esimiestason tuki.</p>	<p>Sosiaalityötä koskeva tieteellinen artikkeli, vastaa tutkimusky symyksiin, julkaistu vuosina 2000-2021</p>
<p>18. Collins, S. 2016. Social Workers and Resilience Revisited. Article in <i>Practice- Social Work in Action</i>. Great Britain: Routledge.</p>	<p>Lumipallometodilla löydetty aineisto.</p>	<p>Kirjallisuuskatsaus tutkimuksista, joissa tutkitaan resilienssiä sosiaalityön opiskelijoita sekä sosiaalityöntekijöitä. Tutkimus perustuu laajajalle ulottuvaan ekologiseen lähestymistapaan.</p>	<p>Tarkoituksena tutkia resilienssin vaikutuksia koulutukseen, sosiaalityön organisaatioihin ja sosiaalityön käytäntöihin.</p>	<p>Todettiin, että opiskelijoiden, työntekijöiden ja johtajien tietämyksen ja ymmärryksen resilienssiin nähdään tulevaisuuden kasvaa.</p>	<p>Sosiaalityötä koskeva tieteellinen artikkeli, vastaa tutkimusky symyksiin, julkaistu vuosina 2000-2021</p>